

Vraag en beantwoording wel/niet op de site bestuur.gooisemeren.nl (doorhalen wat niet van toepassing is)*.

Naam en fractie:	Jan van Gilse, Wij Gooise Meren
Datum indiening:	19 juni 2025
Datum antwoord:	24 juni 2025
Onderwerp:	Financiële stukken Tomingroep

Inleiding

Naar aanleiding van de politieke avond van 18 juni jl. heeft de fractie van Wij Gooise Meren de navolgende technische vragen betreffende de financiële stukken van de Tomingroep.

Vraag 1

Uit de begroting voor 2026 blijkt dat het begrote resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor 2026 negatief is (-/- € 2,6 miljoen). Ook de begrotingen voor de daaropvolgende jaren tonen een negatief bedrijfsresultaat (2027: -/- € 2,17 miljoen, 2028: -/- € 1,75 miljoen, 2029: -/- € 1,29 miljoen), wat aangeeft dat de organisatie structureel verlies lijdt. Hoe denkt Tomin dit tij nog te kunnen keren?

Antwoord

Onder de huidige wet- en regelgeving is het tij niet te keren. Geen enkel sociaal-ontwikkelbedrijf realiseert nog een financieel positief resultaat op basis van de financiering van de P-wet. Er zijn enkele sociaal ontwikkelbedrijven in Nederland, waaronder Tomingroep, die een (beperkt) positief financieel resultaat realiseren met de oude doelgroep WSW. Maar juist deze groep wordt steeds kleiner wegens uitstroom uit de regeling (door m.n. pensionering). Door het Ministerie van SZW wordt gekeken naar een eventuele bijstelling van de financiering van de huidige Participatiewet, maar tot die tijd moeten (bijna) alle gemeenten bijdragen in de kosten van hun sociaal-ontwikkelbedrijven.

Vraag 2

De begroting voor 2026 gaat uit van volledige compensatie van loonstijgingen door rijkssubsidie. Maakt dit de organisatie niet te kwetsbaar voor beleidswijzigingen van de rijksoverheid, ook al werd tot nu toe 100% van de loonstijgingen door het Rijk vergoed?

Antwoord

De eerste 10 jaar van de Participatiewet (2015-2024) werd de loonstijging gecompenseerd. In de recente meidcirculaire is dat ook voor 2025 aangekondigd. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat deze beleidslijn in de komende jaren doorbroken wordt.

Vraag 3

Uit de begroting blijkt dat jaarlijks een aanzienlijke onttrekking aan de bestemmingsreserve wordt gepland om het eigen vermogen van de Tomingroep B.V. aan te vullen (2027: € 4,5 miljoen, 2028: € 4,0 miljoen, 2029: € 3,5 miljoen). Zal dit de financiële buffer van de organisatie niet teveel verzwakken?

Antwoord

Ja, dit verzwakt de buffer van de organisatie. Tot op heden konden wij verliezen opvangen met inzet van de reserves. Maar in de nabije toekomst is het onontkoombaar dat de bijdragen van de deelnemende gemeenten aan Tomingroep omhoog gaan.

Dit kan, zoals bij vrijwel alle sociaal ontwikkelbedrijven in Nederland, door een beter passende vergoeding voor de dienstverlening en/of een bijdrage in het exploitatietekort. Zie ook het antwoord bij vraag 4.

Vraag 4

De solvabiliteitsratio neemt af van 25,7% in 2027 naar 5,7% in 2029. Kan de Tomingroep dan nog wel aan haar financiële verplichtingen voldoen?

Antwoord

Tomingroep heeft voorlopig voldoende eigen vermogen, maar dat zit vooral in gebouwen en productiemiddelen. Daardoor komt het moment dichterbij dat, ondanks een positief eigen vermogen, ondersteunende maatregelen nodig zijn om de liquiditeit te ondersteunen zodat aan betalingsverplichtingen kan worden voldaan. Tomingroep en de deelnemende gemeenten werken aan passende oplossingen hiervoor. Mogelijkheden waar door de gemeenten naar wordt gekeken zijn o.m. betere beprijzing van de dienstverlening door gemeenten, hypothecair belasten van panden, sale-and-lease-back van panden en exploitatiebijdragen door de deelnemende gemeenten.

Vraag 5

Uit de balans over 2024 blijkt dat het eigen vermogen is gedaald van €10,42 miljoen in 2023 naar €10,11 miljoen in 2024. Dit duidt op een afname van de financiële buffer. Verder zijn de vaste schulden gestegen van €1,4 miljoen in 2023 naar € 4,0 miljoen in 2024, wat wijst op een toename van de langlopende verplichtingen. Daarnaast zijn de banksaldi gedaald van € 708.000 in 2023 naar € 348.000 in 2024, wat wijst op een verminderde liquiditeitspositie. Hoe denkt Tomingroep dit tijt nog te keren?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 6

Wat is de oorzaak van de stijging van de vlottende activa van € 2,87 miljoen naar € 4,85 miljoen?

Antwoord

De gemeenschappelijke regeling verstrekt geld aan de BV. Die overdracht van geld wordt in de GR opgenomen als kortlopende lening en daaruit volgt een toename van de vlottende activa van de gemeenschappelijke regeling.

Vraag 7

Wat is de oorzaak van de daling van de boekwaarde van de materiële vaste activa van € 7,09 miljoen naar € 6,80 miljoen?

Antwoord

Er zijn meer afschrijvingen dan investeringen. Steeds meer medewerkers werken bij reguliere organisaties (met begeleiding en financiële ondersteuning voor de werkgever). Tomingroep heeft daardoor minder eigen gebouwen en productiemiddelen nodig.

Vraag 8

Wat is de oorzaak van de stijging van de schulden aan financiële instellingen van € 0 naar € 3 miljoen?

Antwoord

De oorzaak voor het aangaan van leningen is de liquiditeitsbehoefte.

Vraag 9

Tomingroep bezit onroerende zaken en productiemiddelen. Uit de balans blijkt echter niet dat een voorziening voor groot onderhoud is gevormd. Leidt dat niet tot te grote financiële risico's bij noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden?

Antwoord

Controlerend accountant Deloitte heeft enkele jaren geleden aangegeven dat de huidige wijze, waarbij de kosten voor onderhoudswerkzaamheden in het lopende jaar worden verantwoord, beter passend is dan een voorziening voor onderhoud - zoals Tomingroep die in het verleden wel aanhield.

Vraag 10

Uit de staat van baten en lasten over 2024 blijkt dat de werkelijke lasten van € 26,4 miljoen aanzienlijk hoger zijn dan de begrote lasten van € 23,3 miljoen. Waarom heeft niet tijdig een begrotingswijziging plaatsgevonden?

Antwoord

De som van de gerealiseerde bedrijfslasten is vrijwel gelijk aan de begrote lasten (26,3 vs 26,2). Maar de lasten zijn wel hoger dan de lasten in 2023 (23,1). Die stijging t.o.v. 2023 heeft vrijwel geheel te maken met de fors gestegen loonkosten als gevolg van de stijging van het wettelijk minimum loon. Maar die lasten zijn, zoals ook bij het antwoord op vraag 2 aangegeven, gecompenseerd door het rijk in de WSW-subsidie.

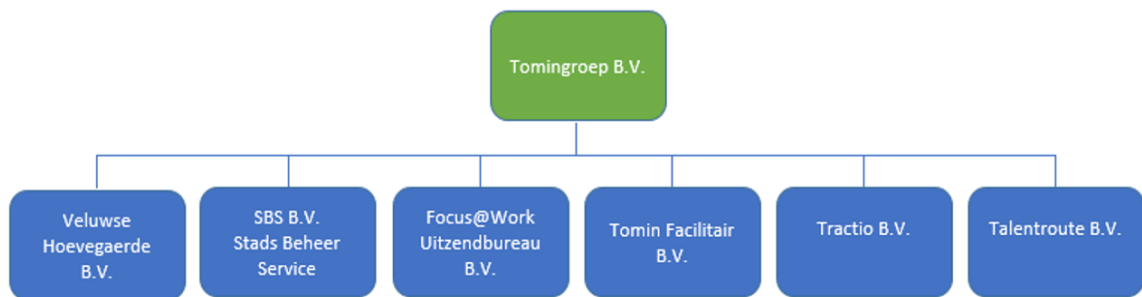
Vraag 11

Hoeveel B.V.'s 'hangen' onder de Tomingroep?

Als sprake is van meerdere B.V.'s, kan dan een organogram worden verstrekt?

Antwoord

Zie onderstaand organogram voor een overzicht van de BV's.

Toelichting:

- Veluwse Hoevegaarde: Afhandeling oude zaken van een vakantiepark dat vroeger eigendom van Tomingroep was. Geen negatieve financiële risico's.
- SBS: BV die gebruikt wordt om de investering door de deelnemende gemeenten mogelijk te maken.
- Focus: Uitzenden via de CAO van de uitzendbranche
- Tomin Facilitair: activiteiten onder de CAO voor de schoonmaakbranche
- Tractio: Oude BV uit de tijd van WerkRoute. Geen activiteiten meer.
- Talentroute: Werkgever voor de mensen die in het kader van de Participatiewet onder de CAO Aan De Slag vallen.